Tabel. Invloed van de zaaidatum op de opbrengst (berekend door SUMO bij gemiddeld weer)

zaaidatum	wortelopbrengst (t/ha)	suikeropbrengst (t/ha)	financiële opbrengst t.o.v. 1 maart (€/ha)
1 maart	61,1	9,6	0
16 maart	60,5	9,6	-25
1 april	58,3	9,2	-110
16 april	55,4	8,8	-250
1 mei	51,4	8,3	-450
16 mei	45,4	7,4	-700

Veranderingen gewasbescherming in 2002

De nieuwste voorlichtingsboodschap gewasbescherming suikerbieten treft u als bijlage in dit nummer. Er zijn enkele wijzigingen ten opzichte van vorig jaar. De grootste hebben betrekking op onkruidbestrijding.

Insecten

Bij de insectenbestrijding is de hoogste dosering van Sumicidin Super iets verlaagd en dit product mag maximaal tweemaal per jaar toegepast worden. Mesurol is alleen nog toegelaten voor de behandeling van pillenzaad. Voor de andere toepassingen, zoals de Mesurol-slakkenkorrels, geldt in 2002 nog een opgebruiktermijn.

Onkruid

Voor de bietenteelt zijn er maar liefst drie nieuwe toelatingen. Een daarvan betreft een oude bekende: Pyramin is weer terug. Wel moet u erop letten dat u Pyramin langs watervoerende sloten alleen mag toepassen met een volveldsspuit met driftarme doppen met een driftreductie van minimaal 90% of met een rijenspuit.

Nieuw toegelaten in suikerbieten is Dual Gold. Dual Gold bevat als actieve stof S-metolachloor, de actieve isomeer van Dual. Het is een na-opkomstmiddel met een werking die voornamelijk gericht is op breedbladige onkruiden. Pas Dual Gold toe in het lagedoseringensysteem in plaats van Goltix of Pyramin. De toepassing mag niet plaatsvinden tijdens de opkomst van de bieten. De basisdosering is 0,5 liter per hectare. Als de grootte van het onkruid dit noodzakelijk maakt en de ontwikkeling van de bieten dit toelaat, kunt u de dosering verhogen tot 1 liter per hectare. Ofschoon dit in de proeven niet is aangetoond, kunt u ervan uitgaan dat Dual Gold ook een vrij sterke werking kan hebben op laat kiemende hanepoot. Dit wordt bevestigd door praktijkervaringen in België.

In januari heeft het CTB besloten ook een toelating te verlenen voor Frontier Optima, met als actieve stof s-dimethenamide, de actieve isomeer van Frontier. Frontier Optima kunt u in de lagedoseringensystemen inzetten. De precieze inhoud van het toelatingsbesluit is nog niet bekend. De verwachting is dat u dit product pas vanaf het vierbladstadium van de bieten in kunt zetten in een dosering van 0,45 liter per hectare. Zodra hier meer van bekend is, kunt u dat lezen onder 'laatste nieuws' op www.irs.nl.

Naast bovengenoemde toelatingen kunt u, als het onkruid iets te groot wordt, ook 15 g Safari toevoegen aan alle lagedoseringencombinaties, zonder de noodzaak om Goltix of Pyramin daaruit weg te laten. Door deze toevoeging is het mogelijk iets te groot onkruid toch goed te bestrijden. Safari daarvoor minimaal twee keer, en vaak drie of zelfs vier keer, inzetten. Het is goedkoper om tijdig de bespuitingen uit te voeren en het onkruid niet te groot te laten worden.

J.D.A. Wevers

Voorlichtingsboodschap

IRS INFORMATIE

GEWASBESCHERMING SUIKERBIETEN 2002

Ziekten en plagen

Algemeen

Houd bij de bestrijding tegen ziekten of plagen rekening met het volgende:
- overweeg of de bestrijding zinvol is en pas, waar mogelijk, een schadedrempel toe;
- kies een middel dat lage milieubelastingspunten heeft (zie figuur op pagina 4). Voor de berekening is gebruik gemaakt van de milieumatrix (versie december 2001) van het Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM). Hierbij geldt dat 100 punten per categorie (waterleven, bodemleven, grondwater) per bespuiting acceptabel is. Van een aantal onlangs toegelaten producten zijn de milieubelastingspunten nog niet bekend. In de tabellen staat dit aangegeven met 'nb';
- bij de berekening van de milieubelastingspunten voor het waterleven is gerekend met een drift van 1%. Als er geen sloten om het perceel liggen, tellen deze punten niet mee. U kunt de milieubelastingspunten voor het waterleven tot nul terugbrengen als u er voor zorgt dat er bij de bespuitingen niets in het oppervlaktewater komt;
- voor actuele informatie over de toelatingssituatie zie de internetsite van het IRS: www.irs.nl.

Overzicht van de werking van insecticiden in de bietenteelt, toegepast bij het zaaien

Alle zaadsoorten zijn behandeld met 8 g TMTD (4 g thiram) en 21 g Tachigaren (15 g hymexazool) per eenheid zaad. TMTD beschermt het zaad tegen zaadschimmels. Tachigaren geeft een goede bescherming tegen de bodemschimmel aphanomyces, die de zogenaamde afdraaien veroorzaakt. Beide producten geven een bescherming tegen de bodemschimmel pythium.

Overzicht van de werking van insecticiden in de bietenteelt, toegepast bij het zaaien

zaadtype:	standaard-pillenzaad	Gaucho-pillenzaad
insecticide:	10 g Mesurol (5 g methiocarb)	150 g Gaucho (90 g imidacloprid)
werking tegen:		
aardvlo, bladluizen, bietenvlieg, schildpadtorretje en wantsen	0	+++
bietenkever	+	+++
ritnaalden	0	++
springstaarten, wortelduizendpoten en miljoenpoten	+	++

0 = geen werking ++ = redelijke werking
+ = matige werking +++ = goede werking

A. AALTJES

Bietencystenaaltje

Zowel in landbouwkundig als uit milieuoogpunt, verdient het de voorkeur om een gezonde vruchtwisseling te hebben. De besmetting met bietencystenaaltjes blijft dan beneden het schadelijke niveau.

Wanneer in een rotatie vroegmaturende gewassen voorkomen, dient de besmettingsgraad extra door de teelt van resistente groenbemesters, zoals bladrammenas en gele mosterd. Deze dienen uiterlijk 1 augustus gezaaid te worden, opdat het wortelstelsel zich goed kan ontwikkelen. Het effect bij late zaai is erg variabel en valt vaak tegen. Raadpleeg voor de rassenkeuze de Rassenlijst. Kies ook bij lage besmettingen en lange zaai voor resistente rassen, omdat anders het gevaar van vermeerdering optreedt.

Bij vroege zaai in een braakjaar zijn de resultaten veel beter en vergelijkbaar met een rotte grondontsmetting. De groenbemesting in de loop van het groeiseizoen één- of tweemaal maaien of klepelen om zaadvorming te voorkomen. Bladrammenas is beter dan gele mosterd, omdat gele mosterd heel slecht opnieuw uitloopt na maaien.

Is, door de teelt van andere waardgewassen, de besmettingsgraad boven de schadedrempel, dan kan het resistente ras Paulina ingezet worden, of kan een grondontsmetting resultaat zijn. Hiervoor kunt u cis-dichloorpropeen (75 l/ha) gebruiken. Dit middel heeft een erg hoge milieubelasting en kan slechts éénmaal per vijf jaar worden toegepast met een vergunning van de PD.

Vroeg zaaien kan de schade van bietencystenaaltjes beperken.

U kunt alleen een goed inzicht in de aaltjessituatie van uw bedrijf door regelmatig grondmonsters te laten onderzoeken. Doe dit niet tijdens of kort na de teelt van een waardgewas, zoals koolsoorten, bladrammenas en gele mosterd. Dit geeft een foutief beeld van de besmettingsgraad. Wacht na de teelt van een waardgewas minimaal zes maanden met monsteronderzoek.

In het teeltbegeleidingsprogramma Betakwik is een aaltjesmodule opgenomen. Na invoer van de resultaten van het grondmonsteronderzoek wordt het verwachte gemiddelde verloop van de besmetting met bietencystenaaltjes bij verschillende gewassen, bij in het verleden uitgevoerde grondontsmetting of bij de teelt van resistente vanggewassen, weergegeven. Op de internetsite van het IRS (www.irs.nl) kunt u Betakwik vinden en gebruiken.

Wortelknobbelaaltje

De schade door wortelknobbelaaltjes in suikerbieten is meestal beperkt. Met zwarte braak en resistente bladrammenas wordt een snelle uitziekting bereikt. Door de opname van granen in de rotatie, kan schade door het noordelijk wortelknobbelaaltje worden voorkomen. Een redelijke bescherming wordt verkregen door de toepassing van het granulaat Temik (maximaal 12 kg/ha) in de zaaivoor. Temik mag echter niet op alle grondsoorten ingezet worden. Lees daarvoor de gebruiksaanwijzing.

Voorlichtingsboodschap 2002 1

IRS INFORMATIE